

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Тези доповідей

матеріали V науково-практичної конференції
**«Економічний розвиток і спадщина
Семена Кузнеця»**

26–27 листопада 2020 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Харківського національного університету імені Сергія Кузнеця
(протокол № 5 від 26 жовтня 2020 року)*

E45   **Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеца : матеріали V науково-практичної конференції / тези доповідей, 26–27 листопада 2020 р. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 410 с.**

ISBN 978-966-992-260-1

У збірнику наведено матеріали V науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеца». Представлено теоретичні та практичні результати наукових досліджень і розробок вчених щодо проблем економічного розвитку, циклічної динаміки соціально-економічних процесів, модернізації системи освіти, соціального розвитку суспільства, використання сучасних інформаційних технологій в управлінні системами, моделювання бізнес-процесів.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

*За достовірність викладених фактів, цитат та інших відомостей
відповідальність несе автор.*

УДК 330.34(063)

ISBN 978-966-992-260-1

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеца, 2020
© Видавничий дім «Гельветика», 2020

DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE: AN ECOLOGICAL ASPECT

Industry traditionally holds a significant place in the Ukrainian economy, so in 2018 it provided 32% of total output of products and services, 19% of gross value added and 15% of work places. In total, the industry includes more than 40 thousand enterprises of different forms of ownership. Industry also provides employment in related fields, above all transport and trade. According to the European Commission, one in the work place in processing industry leads to the creation of up to 2 jobs in other sectors [1].

In addition, industry accounts for more than 70% of commodity exports. International trade in manufactured goods plays a significant role in Ukraine's economy: in particular, in the first half of 2017, foreign exchange earnings from industrial exports amounted to \$ 15.87 billion, which helped stabilize the economic situation in the country. The share of exports of manufactured goods in GDP in the first half of 2019 amounted to 34.2%, against 29.4% in 2018, i.e. there is some progress [2].

Thus, industry is the engine of accelerating economic development and qualitative changes in the structure of economy, raising social standards, and determines the economic security of the country.

The implementation of state industrial policy will be pursued with the aim of achieving the following goals:

1. Sustainable economic development.
2. Increasing living standards and social stability.
3. Increasing the level of national security [3].

In the context of industrial policy formulation and implementation, the following national development goals are considered as follows.

It is undoubtedly that the quality development of the industrial complex will reduce the dependence on imports by increasing a domestic substitute production, reducing the dependence on commodity-oriented exports due to the development of production and supply of medium- and high-tech competitive goods with high added value, through the introduction of resource efficiency.

Reducing the consumption of resources is crucial to ensuring an environmentally sustainable trajectory of economic growth. Therefore, the development of an industrial complex is able to increase the overall level of national security of Ukraine and, above all, its economic component.

Consumption reduction in industry is considered in several aspects.

a) Increasing efficiency resource can be achieved through the technologies aimed at optimizing the use of raw materials and energy. Although many enterprises taking steps to implement such technologies for many years. The Ukrainian industry as a whole remains resource-intensive

due to its outdated technical base and lack of opportunities to upgrade it. A gradual solution to this problem will make it possible to reduce the cost of various types of industrial products and thus enhance their competitiveness and the efficiency of their production chains.

b) The implementation of effective waste management practices involves the development of their recycling, as well as the reduction of industrial emissions and thus less environmental impact on environmental situation. From different types of waste can be obtained a variety of raw materials, electrical and thermal energy, feed for cattle and others.

Ultimately, improving resource efficiency will reduce their consumption, which will make industry more competitive and thus stimulate economic development and improve the country's environmental sustainability. In addition, less industrial consumption will reduce Ukraine's import dependency, which will enhance national security. This is of particular importance in the case of natural hydrocarbons (gas, oil): the dependence on their imports from the Russian Federation limits the political independence of Ukraine as such [4].

The implementation of this direction involves:

critical analysis of the existing infrastructure for supporting innovative activity in the Ukrainian industry (business incubators, techno parks, technopoles, strategic alliances, industrial parks, etc.) of such a good world practice in this field;

creation of favorable legislative conditions to support an innovation activity in the Ukrainian industry by changing existing legislation, in particular by approximating Ukrainian legislation to EU legislation and standards;

increase of innovative financing processes, in particular at the expense of state financing, resources of financial and credit institutions, investment funds, including due to reduction of realization risks of innovative projects in the conditions of technoparks and other organizational forms of innovations support in industry;

implementation of an active regional innovation policy aimed at technological re-equipment of regional industries based on the latest technologies, in particular, resource-saving and environmentally friendly, reducing man-made load on regional ecosystems, increasing the efficiency of using local raw materials, etc.;

improvement of scientific and technical development mechanisms, developments in the field of research and development work in the field of industry;

implementation of an active regional innovation policy aimed at re-equipment of regional industries based on the latest technologies, in particular, reduction of technogenic regional ecosystems, increase of efficiency of local raw materials use, etc.;

formation of close relationships and enhancing cooperation between universities, research centers and industry;

formation and development of research and production SMEs with high innovative capacity.

Most industrial companies are not sufficiently aware of the broad benefits of the introduction of resource-efficient technologies, which are tools for systematic cost savings and product competitiveness, are seen as costs for greening production rather than paying off [5].

The implementation of this direction involves:

conducting trainings, training courses on energy management and resource efficiency in industry, in particular, with the participation of international organizations and international technical assistance projects operating in Ukraine, the involvement of external consultants with specialized skills in resource management and energy efficiency;

promotion of the resource-efficient technologies, raising awareness of broad benefits of implementing such technologies (reducing operating costs and increasing competitiveness);

raising the level of awareness of industrial small and medium-sized enterprises, as well as banking institutions, about the long-term effects of resource efficiency, which will make it possible to consider appropriate measures in terms of long-term investment rather than operating costs;

creation of platforms for the exchange of experience, in particular, the creation of a single web portal for the dissemination of tools, information and statistics to assess the real material and energy capacity of production, to disseminate best practices on resource efficiency in industry;

programs to encourage industrial small and medium-sized enterprises to undertake the energy audits and subsequently implement recommendations on the results of these audits and implement modern energy management systems.

Involvement of local governments and regional institutions in the detailed analysis of industrial small and medium-sized enterprises needs in the field of resource efficiency, development of programs and measures in

this field, taking into account the existing environmental situation in the regions and the strengths of the region in terms of efficient use of resources (possibility of efficient use in the region of renewable energy sources), attracting additional incentives for industrial small and medium-sized enterprises to resource efficient (energy efficiency in buildings or waste management).

The effective implementation of resource-efficient technologies requires a significant simplification of permitting procedures necessary to start and continue the business activities associated with the use of such technologies. This will greatly expand the potential range of implementing companies and, accordingly, the potential for enhancing resource efficiency in the Ukrainian industry.

Consequently, the environmental aspect of the industrial development complex of Ukraine is the introduction of resource-efficient technologies, reducing resource consumption, the introduction of effective waste management practices, re-equipment of regional industries based on the latest technologies, in particular, resource-saving and environmentally safe, training, energy efficiency, training, energy efficiency, training

References

- [1] Державна служба статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- [2] Розширене засідання Антикризової ради громадських організацій України та Правління Українського союзу промисловців та підприємців.
URL: <http://www.iepd.kiev.ua/?p=7590>
- [3] Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. Наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.
- [4] Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки: науково-аналітична доповідь. / за ред. д-ра екон. наук Дейнеко Л.В.; НАН України, ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”. К., 2018. 158 с.
- [5] Модернізація економіки промислових регіонів України в умовах децентралізації управління: монографія / О.І. Амоша, Ю.М. Харазішвілі, В.І. Ляшенко та ін. НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ, 2018. 300 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА НАУКА; ПИТАННЯ РЕФОРМ, РОСТУ І РОЗВИТКУ

K. Azizova, Yu. Us. ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF BANKING SERVICE ON THE BASIS OF INTERNET TECHNOLOGIES.....	3
I. I. Alekseenko, O. P. Poltinina. SYNTHESIS OF FORMATION PECULIARITIES OF APPROACHES TO ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT OF BUSINESS ENTITIES UNDER QUARANTINE CONDITIONS.....	5
О. В. Аніщенко, Т. Б. Кузенко. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	7
Л. Батюк, В. Онегіна. ОСОБЛИВОСТІ СУЧASНОЇ МОДИФІКАЦІЇ МЕХАНІЗMU ФОРМУВАННЯ ГРОШОВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	9
С. В. Бестужева. АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ВАЛЮТНО-КУРСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ФАКТОРУ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЕКСПОРТЕРІВ.....	11
Н. Бєлікова, О. Іванова. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В КОНТЕКСТІ МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ.....	13
Л. М. Бондаренко, В. О. Козуб. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ВИХОДУ КОМПАНІЇ НА ЗАРУБІЖНІ РИНКИ.....	15
М. С. Бріль, І. В. Пивавар. РЕГУЛЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ.....	17
Д. Бутенко, К. Немашкало. ВИКОРИСТАННЯ ВОРОНКИ ПРОДАЖ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ	19
I. M. Vaganova. ПЕРСОНАЛ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ.....	21
О. Ю. Велика. РОЛЬ НЕЗАЛЕЖНИХ ДИРЕКТОРІВ У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ.....	23
H. Veretennykova, I. Kozlova. FEATURES OF MODERN CORPORATE CULTURE OF ENTERPRISES.....	25
Ie. Voroniuk, K. Kutsenko. MARKETING INSTRUMENTS IN ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT.....	27
N. Gavkalova, D. Schultz. INSTITUTIONAL TRANSFORMATION IN MODERN SOCIETY.....	29
A. Gokov, Yu. Buts. ELECTRICAL CHARACTERISTICS OF THE ATMOSPHERE OF LARGE FIRES: ATMOSPHERIC-IONOSPHERIC INTERACTION AND ENVIRONMENTAL ASPECTS.....	31
О. В. Гронь, К. В. Сатушева. ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ПРАЦІ.....	33
I. Gruzina, M. Poliukhovych. CONSULTING COMPANY'S KEY PERFORMANCE INDICATORS ANALYSIS	35
N. Dekhtyar. STRUCTURAL AND FUNCTIONAL APPROACHES TO THE THEORY OF ECONOMIC FORMATIONS.....	37
O. Dzenis, V. Dzenis. SOCIALLY RESPONSIBLE APPROACHES TO DOING INTERNATIONAL BUSINESS.....	39
В. В. Дикань, О. В. Дикань. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	41

T. Lepyko, T. Higuchi. GOVERNANCE STRUCTURE AND MANAGEMENT STRUCTURE OF COMPANIES.....	88
A. Lytvynenko. VENTURE CAPITAL IN THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP.....	90
I. Litvinova, I. Zablodksa. DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE: AN ECOLOGICAL ASPECT.....	92
М. А. Мащенко, О. М. Кліменко. ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА.....	94
А. В. Мордовець. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	96
I. Г. Муренець. ВПЛИВ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗОВАННОСТІ НА ЯКІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	98
M. M. Mursalov. BANKING REGULATION: WORLD TRENDS AND NATIONAL PECULIARITIES.....	100
K. Naumik-Gladka, O. Ptashchenko. PECULIARITIES OF THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS IN THE ASPECT OF INTERNATIONAL SECURITY.....	102
K. Naumik-Gladka. CRISIS AS A FACTOR IN SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF SOCIETY.....	104
О. А. Небилиця. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	106
A. Nikitina, K. Velichko. DEVELOPMENT OF THE THEORETICAL BASIS OF PORTFOLIO INVESTMENT IN THE CONTEXT OF THE FINANCIAL GLOBALIZATION	108
V. I. Otenko, K. O. Barkova. KEY DIFFERENCES BETWEEN THE TERMS "ORGANIZATIONAL CULTURE" AND "CORPORATE CULTURE".....	110
М. Пасько. КАТЕГОРІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТОВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	112
I. K. Перепелиця. ФРІЛАНС: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ПРАВОВОГО ВРЕГУлювання.....	114
3. Ф. Петряєва, Г. А. Іващенко. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО АНАЛІЗУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	116
H. Pisarevska, A. Semenchenko. DEVELOPMENT OF INNOVATIVE DIGITALIZATION TECHNOLOGIES IN PERSONNEL MANAGEMENT	118
Л. І. Піддубна, М. В. Горобинська. ЛАНЦЮГ ВАРТОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АУТСОРСИНГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ IT-ГАЛУЗІ.....	120
I. O. Піддубний, Л. І. Піддубна. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ ПРОДУКТИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	122
T. Pliekhanova. IMPLEMENTATION OF THE RISK ASSESSMENT SYSTEM FOR INNOVATIVE ACTIVITY.....	124
О. О. Пономаренко, I. Ф. Лісна. ОСОБЛИВОСТІ АНТИІНФЛЯЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	126
Т. О. Попова. КОМУНІКАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	128
Н. В. Прокурніна, Ю. Б. Добросок. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ НА ПРИКЛАДІ МЕСЕНДЖЕРІВ ТА ЧАТ-БОТІВ.....	130

M. Pudrovska. LE TOURISME NOSTALGIQUE.....	132
О. І. Пушкар, Ю. Л. Татаринцева. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ.....	134
O. Rats, J. Kholodnaya. WAYS OF IMPROVEMENT OF THE FINANCIAL MONITORING SYSTEM OF BANKING ACTIVITY.....	136
Т. О. Резнікова, І. Е. Астахова. BREXIT: ДЛЯ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, ЄС ТА УКРАЇНИ.....	138
В. Самойленко. АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ СУЧASНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	140
I. Seyidayo, V. Smalskys. PRACTICAL ASPECTS IN THE METHODOLOGY OF PUBLIC ADMINISTRATION.....	142
М. Ю. Серпухов. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ УМОВ ТОРГІвлІ ПРИ ВИBORІ ПЕРСПЕКТИВНИХ РИНКІВ ЗБУту ПРОДУКЦІї.....	144
T. Sigaieva, I. Herashchenko. PROPOSALS FOR IMPROVING STRATEGIC PLANNING IN UKRAINE.....	146
Т. О. Ставерська, В. О. Козуб. ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВІТОВОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	148
N. Stepanenko. THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN FOREIGN TRADE RELATIONS.....	150
O. Sushchenko, S. Sushchenko. GLOBALIZATION IMPACT ON THE SMALL AND BIG BUSINESSES INTEGRATIVE INTERACTION.....	152
I. В. Терон. ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ З ПОГЛЯДУ СИНЕРГЕТИКИ.....	154
K. Tymoshenko. DIGITALIZATION FORMS OF TOURISM INDUSTRY.....	156
V. V. Tomakh. ENTERPRISE KNOWLEDGE MANAGEMENT PROCESS IN THE CONDITIONS OF KNOWLEDGE ECONOMY.....	158
A. С. Тутова. СУТНІСТЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГЧНОГО РІВНЯ УПРАВЛННЯ ПІДПРИЄМСВА.....	160
V. Ushkalyov, M. Martiyanova. TRUST AS A FACTOR OF INTERACTION EFFICIENCY IN A BUSINESS ENVIRONMENT.....	162
Д. В. Фатьянов. ЗМІСТОВНА МОДЕЛЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	164
V. Tsekhanovych. THE ROLE OF EUROREGIONS IN INTEGRATION PROCESSES.....	166
Т. С. Черкашина. МЕХАНІЗМ ТАРГЕТУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В КРАЇНАХ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	168
Г. С. Черноіванова, С. К. Василик. ІННОВАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛННЯ.....	170
A. Shliakhta, O. Ostapenko. LEGAL REGULATION OF MONOPOLISTIC FORMATIONS IN UKRAINE.....	172
O. V. Iarmosh, I. V. Voroniuk. UKRAINIAN BUSINESSES PRIORITIES TO ENTER INTERNATIONAL MARKETS IN THE CONTEXT OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS.....	174
O. M. lastremska. DETERMINING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	176
O. lastremska. THE VALUE OF THE TOURIST INDUSTRY FOR THE DEVELOPMENT OF THE EDUCATION SYSTEM.....	178
Н. В. Ющенко, Л. Й. Аведян. ОСОБЛИВОСТІ ЗДЙСНЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	180

Наукове видання

Тези доповідей

**матеріали V науково-практичної конференції
«Економічний розвиток і спадщина
Семена Кузнеця»**

26–27 листопада 2020 р.

Відповідальний за випуск: Євсеєв С. П.

Комп'ютерна верстка: Семенченко Ю. С.

Підписано до друку 16.11.2020 р. Формат 60×84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Arial. Цифровий друк.

Умовно-друк. арк. 47,66. Наклад 300. Замовлення № 1120-264

Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво та виготовлення – Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Телефони: +38 (0552) 39 95 80

+38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.